



MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 26 października 2017 r.

DUS.I.5000.11.2017.BW

Według rozdzielnika

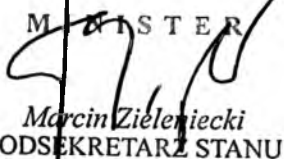
Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881), przesyłam w załączeniu projekt *ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw* wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji, z uprzejmą prośbą o wyrażenie opinii do przedmiotowego projektu w terminie 21 dni od dnia jego otrzymania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że skrócenie terminu konsultacji projektu i jego pilne procedowanie wynika z faktu, iż projekt dotyczy kwestii fiskalnych i podatkowych, a jego przewidywane wejście w życie ma nastąpić dnia 1 stycznia 2018 r.

W związku z powyższym zobowiązuję się do rozpatrzenia uwag i opinii strony społecznej w trakcie prac parlamentarnych.

Projekt został przekazany także w wersji elektronicznej.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up. 
Marcin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU

Otrzymują:

1. Pani Dorota Gardias – Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych
2. Pan Piotr Duda - Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ Solidarność
3. Pan Jan Guz – Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18:

a) ust. 5b otrzymuje brzmienie:

„5b. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz osób, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 1-4, stanowi kwota 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 14 i 15. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.”;

2) w art. 19:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy określa ustawa budżetowa, ustawa o prowizorium budżetowym lub ich projekty, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone - z zastrzeżeniem ust. 2.”,

b) uchyla się ust. 3-9,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca poprzedniego roku kalendarzowego, w drodze obwieszczenia, wysokość kwoty, o której mowa w ust. 1.”;

3) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 3.”,

b) uchyla się ust. 2;

4) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek, z uwzględnieniem wyłączenia z podstawy wymiaru składek niektórych rodzajów przychodów.”;

5) w art. 41:

a) uchyla się ust. 5,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Płatnik składek jest zobowiązany złożyć imienny raport miesięczny korygujący w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe informacje określone w ust. 3 i 4, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości:

1) przez płatnika składek we własnym zakresie;

2) przez Zakład.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1-4 i 6, płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.”;

6) w art. 46 w ust. 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dla osób, które w całości opłacają składki na ubezpieczenia z własnych środków - tytuł ubezpieczenia, podstawę wymiaru;”;

7) w art. 50:

a) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 10, nie może przekraczać 2% wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy.”,

b) w ust. 14 uchyla się pkt 14,

c) w ust. 17 w pkt 1 uchyla się literę m.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.¹⁾) w art. 69a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.²⁾) w art. 74a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, z późn. zm.³⁾) w art. 60a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037, z późn. zm.⁴⁾) w art. 6a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) uchyla się punkt 4a,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 244, 708, 768, 862, 1086 i 1321.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 244, 768, 1086 i 1321.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321 i 1567.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2138 oraz z 2017 r. poz. 715 i 1321.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321 i 1386.

„5) okres ubezpieczenia – okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r.”

2) w art. 15 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty uwzględnia się kwoty wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego przysługujących ubezpieczonemu w roku kalendarzowym przypadającym po 2004 r., z tym że za okresy przypadające do 31 grudnia 2017 roku łączna podstawa wymiaru emerytury lub renty nie może przekraczać obowiązującej w danym okresie maksymalnej kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2017 r. poz. 985 i 1321) w art. 62a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, z późn. zm.⁶⁾) w art. 91 uchyla się § 12.

Art. 9. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. 2016 poz. 1897 oraz z 2017 r. poz. 1321) w art. 92a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.⁷⁾) w art. 104 w ust. 1 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 803, 1139 i 1452.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1292, 1321, 1428 i 1543.

„1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają:”.

Art. 11. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.⁸⁾) w art. 81 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. 2017 r. poz. 861 i 1321) w art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.⁹⁾) w art. 80 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1256 oraz z 2017 r. poz. 1557) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Składkę na Fundusz ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664) w art. 36 uchyla się ust. 3.

Art. 16. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.) w art. 168 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

⁸⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1807, 1860, 1948, 2138, 2173, 2250 oraz z 2017 r. poz. 60, 759, 777, 844, 858, 1089, 1138, 1139, 1200, 1292, 1321, 1386 i 1428.

⁹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1955, 1948, 2255 oraz z 2017 r. poz. 60, 244, 768 i 1321.

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1767) w art. 126 uchyla się § 4.

Art. 18. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 250a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 19. Do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za okresy przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 niniejszej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. c, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2255 oraz z 2017 r. poz. 88, 244, 379, 708, 768 i 1086.

Uzasadnienie

Jedną z podstawowych wartości, do których odwołuje się Rząd jest solidarność wewnątrz wspólnoty, w każdej z polskich rodzin składającej się na naród. Jak zauważono sprawnie działające państwo sprzyja dbaniu o dobro wspólne rozumiane również, jako wspieranie najsłabszych członków wspólnoty, ułatwianie realizowania się w życiu zawodowym i społecznym, pomoc rodzinie w wychodzeniu z trudnych sytuacji życiowych, gwarancji dla godnego życia w całym okresie jego trwania.

System ubezpieczeń społecznych jest tym elementem państwa, który najsprawniej i w sposób najbardziej dobitny urzeczywistnia ideały solidaryzmu społecznego. W procesie redystrybucji dochodów osoby silniejsze, o wyższych dochodach, którym powiodło się w życiu wspierają osoby słabsze, narażone na wykluczenie społeczne, samotne, dotknięte przez los. Pozwala to zachować spójność społeczną, wyrównać szanse i rozładować napięcia jakie tworzy gospodarka rynkowa.

Każdy system emerytalny aby realizować swoje cele potrzebuje sprawnych mechanizmów redystrybucji. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określają, że roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. Wprowadzenie górnej kwoty ograniczenia z jednej strony skutkuje „spłaszczeniem” wysokości emerytur, gdyż ogranicza ich wysokość w przypadku lepiej uposażonych ubezpieczonych, z drugiej zaś strony ogranicza ich wkład w życie wspólnoty.

Kwota ograniczenia ogłaszana jest w Monitorze Polskim. Po osiągnięciu takiego przychodu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie są opłacane.

Kwoty rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w kolejnych latach.

Rok	Kwota	Podstawa prawna
1999	50 375,22 zł	M.P. z 1998 r. Nr 46, poz. 658
2000	54 780 zł	M.P. z 1999 r. Nr 41, poz. 640
2001	62 940 zł	M.P. z 2000 r. Nr 43, poz. 855
2002	64 620 zł	M.P. z 2001 r. Nr 47, poz. 785
2003	65 850 zł	M.P. z 2002 r. Nr 60, poz. 845
2004	68 700 zł	M.P. z 2003 r. Nr 58, poz. 915
2005	72 690 zł	M.P. z 2004 r. Nr 54, poz. 910
2006	73 560 zł	M.P. z 2005 r. Nr 84, poz. 1221
2007	78 480 zł	M.P. z 2006 r. Nr 90, poz. 951
2008	85 290 zł	M.P. z 2007 r. Nr 97, poz. 1075
2009	95 790 zł	M.P. z 2008 r. Nr 97, poz. 850
2010	94 380 zł	M.P. z 2009 r. Nr 80, poz. 997
2011	100 770 zł	M.P. z 2010 r. Nr 99, poz. 1173
2012	105 780 zł	M.P. z 2011 r. Nr 115, poz. 1160
2013	111 390 zł	M.P. z 2012 r. poz. 1018
2014	112 380 zł	M.P. z 2013 r. poz. 1028
2015	118 770 zł	MP. Z 2014 r. poz. 1137
2016	121 650 zł	MP. Z 2015 r. poz. 1292
2017	127 890 zł	M.P. z 2016 r. poz. 1188

Zaprzestanie opłacania składek nie jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Zgodnie z art. 19 ust. 7 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778), zwanej dalej ustawą o s.u.s. okres nieopłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek, traktuje się jak okres ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383), nawet gdyby w trakcie roku po przekroczeniu limitu ustał stosunek pracy.

Zasada ta nie dotyczy pozostałych ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczenie podstawy składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w żaden sposób nie wpływa na obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe. Składki te należy opłacać od całości wynagrodzenia.

Określenie momentu, w którym nastąpi przekroczenie rocznego limitu składek nie stanowi problemu w przypadku, gdy pracownik pozostaje w stosunku pracy z jednym tylko pracodawcą – płatnikiem. Obie strony stosunku pracy są bowiem w stanie monitorować kwotę podstawy wymiaru ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trakcie roku kalendarzowego. Niemniej należy pamiętać, że monitorowanie wysokości podstawy wymiaru składek stanowi obowiązek płatnika; przepis art. 19 ust. 5 ustawy o s.u.s nakłada na płatnika obowiązek zaprzestania opłacania składek po osiągnięciu limitu. Sytuacja nieco komplikuje się gdy pracownik pozostaje w więcej niż jednym stosunku pracy. W takim przypadku obowiązek monitorowania limitu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zostaje przerzucony na samego ubezpieczonego. W myśl art. 19 ust. 6 ustawy o s.u.s., jeżeli do opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zobowiązany więcej niż jeden płatnik składek, ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić wszystkich płatników składek o przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Za skutki błędnego zawiadomienia powodującego nieopłacenie należnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe odpowiada ubezpieczony. Skutkami niedopłaty obciążony jest wyłącznie ubezpieczony. Ubezpieczony – pracownik musi w takiej sytuacji kontrolować przyrost podstawy składek na przestrzeni roku kalendarzowego.

W projektowanej regulacji proponuje się zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe począwszy od 2018 r. Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie odprowadzana od całości przychodu, a więc analogicznie jak w przypadku ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Zasadę tę proponuje się również wprowadzić przy składkach płaconych przez płatnika składek za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W związku z powyższym dostosowano brzmienie przepisów obowiązującej ustawy o s.u.s. (art. 1 pkt 1, 3 – 7 projektowanej ustawy) oraz przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 6 projektowanej ustawy) a także ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664) – (art. 15 projektowanej ustawy).

Zniesienie limitu w wysokości podstawy wymiaru składek oznacza brak potrzeby ciągłego monitorowania wysokości otrzymywanych przychodów zarówno przez płatnika składek jak i przez ubezpieczonego, szczególnie w przypadku gdy ubezpieczony wykonuje kilka rodzajów pracy.

Dostosowano również brzmienie przepisów dotyczących przekazywania składek do ZUS, w przypadku nie nabycia prawa do emerytury lub renty z zaopatrzenia przez tzw. funkcjonariusza służb mundurowych (policjanci, żołnierze zawodowi, straż graniczna, Państwowa Straż Pożarna, Biuro Ochrony rządu, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Korupcyjnego, Służby Więziennej) (art. 2 - 5, 7, 9, 12, 13 i 16 projektowanej ustawy). W związku z powyższymi zmianami dostosowany został odpowiednio również przepis ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.) (art. 18 projektowanej ustawy). Składki będą przekazywane od całości uposażenia, bez zastosowania obecnego górnego limitu składek (do 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy). Analogiczną zasadę zastosowano przy przekazywaniu składek do ZUS za sędziów i prokuratorów, którzy zrzekli się lub utracili tytuł sędziego lub zostali odwołani ze służby prokuratorskiej (art. 8 i 17 projektowanej ustawy).

Charakter dostosowawczy legislacyjnie mają odpowiednie przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1256, z późn. zm.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.). Obecnie również nie stosowano w zakresie składek na Fundusz Pracy, Narodowy Fundusz Zdrowia i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych górnego limitu składek, mającego miejsce przy ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych (art. 10, 11 i 14 projektowanej ustawy).

Jednocześnie należy wskazać, że wysokość emerytury jest ściśle powiązana z wysokością odprowadzanych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Im wyższa kwota odprowadzanych składek i im dłuższy okres zatrudnienia tym wysokość świadczenia jest wyższa. Stąd też zniesienie limitu wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bezpośrednio będzie wpływać na wysokość otrzymywanej w przyszłości emerytury. Szczególnie jest to ważne w przypadku osób, które otrzymują w czasie swojej kariery zawodowej zróżnicowane pod względem wysokości zarobki. Wzrost podstawy wymiaru składek spowoduje również zwiększenie – także z powodu zniesienia ograniczenia do 250% - wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nowo przyznawanych emerytur (wyliczanych według dotychczasowych zasad) oraz rent (art. 6 projektowanej ustawy).

Wpływ projektu ustawy na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców – regulacje projektowanej ustawy nie dotyczą działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

Do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za okresy – do dnia 31 grudnia 2017 r. – tj. przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczasowym (art. 19 projektowanej ustawy).

Proponuje się by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. za wyjątkiem przepisu dotyczącego ogłaszania, w drodze obwieszczenia, przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wysokości prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, który proponuje się by wszedł w życie z dniem ogłoszenia ustawy (art. 20 projektowanej ustawy).

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Zieleniecki, podsekretarz stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Mariusz Kubzdyl, dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych</p>	<p>Data sporządzenia 23 października 2017 r.</p> <p>Źródło: Nr w wykazie prac legislacyjnych</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określają, że roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. Zasada ta nie dotyczy pozostałych ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczenie podstawy składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w żaden sposób nie skutkuje na obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe. Składki te należy opłacać od całości wynagrodzenia.

Wprowadzenie górnej kwoty granicznej z jednej strony skutkuje "spłaszczeniem" wysokości emerytur, z drugiej zaś powoduje konieczność monitorowania kwoty podstawy wymiaru ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trakcie roku kalendarzowego przez płatnika składek i pracownika.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanej regulacji proponuje się zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, począwszy od 2018 r. Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie odprowadzana od całości przychodu, a więc analogicznie jak w przypadku ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Zniesienie ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia spowoduje wzrost wpływów składkowych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwiększą się również wpływy składkowe do Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz kwoty składek odprowadzanych do otwartych funduszy emerytalnych. Zwiększenie kwot składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe spowoduje także zmniejszenie wpływów na ubezpieczenie zdrowotne oraz zmniejszenie wpływów z podatku dochodowego. Zmniejszenie wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz od osób fizycznych (PIT) wpłynie bezpośrednio na spadek dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Z drugiej strony większe składki na ubezpieczenie emerytalne spowodują wzrost składek zewidencjonowanych na kontach oraz na subkontach ubezpieczonych, a w konsekwencji stopniowy wzrost wydatków na emerytury wyliczane według nowych zasad. W wyniku zniesienia ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe obniżona (w porównaniu do obecnych przepisów) zostanie kwota bazowa. Zmianie ulegną także przypisy składek na ubezpieczenie emerytalne, a w konsekwencji wysokości wskaźników waloryzacji kapitału początkowego i składek zewidencjonowanych na kontach ubezpieczonych (zarówno wskaźniki roczne jak i kwartalne). Wskaźnik waloryzacji składek za 2018 r. wzrośnie skokowo.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
ZUS	1		Wzrost wpływów ze składek
Pracownicy	350 tys.		Objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi całego przychodu
Pracodawcy			Wzrost kosztów pracy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mld zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		5,4	5,1	4,4	3,9	3,3	2,6	2,0	1,5	0,7	0,2	29,0
budżet państwa		-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-9,8
JST		-0,55	-0,57	-	-	-	-	-0,55	0,56	0,55	-0,56	-5,6
pozostałe jednostki:												
FUS		7,4	7,9	8,4	8,9	9,5	10,0	10,6	11,3	11,9	12,6	98,5
NFZ		-0,27	-0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	-0,27	0,27	0,27	-0,27	-2,7
Wydatki ogółem		0,1	0,5	1,1	1,6	2,2	2,8	3,4	4,0	4,7	5,3	25,7
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki:												
FUS		0,1	0,5	1,1	1,6	2,2	2,8	3,4	4,0	4,7	5,3	25,7
NFZ												
Saldo ogółem		5,5	5,6	5,5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,5	5,4	5,5	54,7
budżet państwa		-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-9,8
JST		-0,56	-0,57	0,56	0,56	0,56	0,55	-0,55	0,56	0,55	-0,56	-5,6
pozostałe jednostki:												
FUS		7,3	7,4	7,3	7,3	7,3	7,2	7,2	7,3	7,2	7,3	72,8
NFZ		-0,27	-0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	-0,27	0,27	0,27	-0,27	-2,7
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Założenia</p> <p>Szacunkowe skutki finansowe obliczono przy założeniach makroekonomicznych przekazanych przez Departament Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów w czerwcu 2017 r.</p> <p>Szacunków dokonano przy założeniu, że proponowane zmiany wejdą w życie od 2018 r.</p> <p>Poziom oddziaływania proponowanego rozwiązania uzależniony jest również od zachowań na rynku pracy. Szacuje się, że ok. 350 tys. osób osiąga zarobki wyższe niż trzydziestokrotność prognozowanego wynagrodzenia. Niemożliwe do oszacowania są skutki ewentualnego „arbitrażu” na rynku pracy. Może to dotyczyć jedynie osób, które posiadają wyższą niż przeciętna zdolność adaptacji do nowej sytuacji prawnej.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mld zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa		-0,8	-0,9	-0,9	-1,1	-1,4	-11,1
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe		-1,0	-1,0	-1,1	-1,2	-1,7	-12,9
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	funkcjonowanie przedsiębiorców							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy
Komentarz: brak	

9. Wpływ na rynek pracy

Zmiana może mieć wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Zmiana nie ma wpływu na wskazane obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Wyliczone przez Ministerstwo Finansów bezpośrednie skutki finansowe proponowanych zmian na wynik finansów publicznych oraz wpływ proponowanych zmian na PIT i CIT. Wyniki różnią się nieznacznie ze względu na przyjętą metodologię.

Tabela 1. Bezpośrednie skutki finansowe proponowanych zmian na wynik finansów publicznych.

	wpływ na sfp	wpływ na ESA2010	wpływ na sfp	wpływ na ESA2010
	w mld zł		w % PKB	
2018	5,24	5,24	0,25	0,25
2019	5,25	5,25	0,24	0,24
2020	5,13	5,13	0,22	0,22
2021	5,08	5,08	0,21	0,21
2022	5,03	5,03	0,19	0,19
2023	4,88	4,88	0,18	0,18
2024	4,85	4,85	0,17	0,17
2025	4,97	4,97	0,16	0,16
2026	4,84	4,74	0,15	0,14
2027	4,86	4,76	0,14	0,14
2028	4,81	4,71	0,13	0,13
2029	4,83	4,73	0,13	0,12
2030	4,87	4,67	0,12	0,12
2031	4,81	4,61	0,11	0,11
2032	4,79	4,49	0,11	0,10
2033	4,81	4,51	0,10	0,10
2034	4,84	4,44	0,10	0,09
2035	4,77	4,37	0,09	0,08
2036	4,79	4,29	0,09	0,08
2037	4,64	4,14	0,08	0,07
2038	4,63	4,03	0,08	0,07
2039	4,47	3,87	0,07	0,06
2040	4,33	3,63	0,07	0,06
2041	4,17	3,47	0,06	0,05
2042	3,95	3,25	0,06	0,05
2043	3,77	3,07	0,05	0,04
2044	3,56	2,86	0,05	0,04
2045	3,33	2,63	0,04	0,03
2046	3,04	2,44	0,04	0,03
2047	2,75	2,15	0,03	0,02
2048	2,39	1,89	0,03	0,02
2049	2,17	1,77	0,02	0,02
2050	1,96	1,56	0,02	0,02
2051	1,73	1,43	0,02	0,01
2052	1,59	1,29	0,01	0,01
2053	1,35	1,15	0,01	0,01
2054	1,19	0,99	0,01	0,01
2055	1,12	0,92	0,01	0,01
2056	1,08	0,88	0,01	0,01
2057	0,93	0,73	0,01	0,01
2058	0,94	0,74	0,01	0,01
2059	0,99	0,79	0,01	0,01
2060	0,98	0,78	0,01	0,01

Tabela 2. Wpływ proponowanych zmian na poziom podatków PIT i CIT

	ogółem	bp	jst	ogółem	bp	jst
	w mld zł			w % PKB		
2018	-1,30	-0,80	-0,50	-0,06	-0,04	-0,02
2019	-1,36	-0,84	-0,52	-0,06	-0,04	-0,02
2020	-1,38	-0,86	-0,52	-0,06	-0,04	-0,02
2021	-1,41	-0,89	-0,53	-0,06	-0,04	-0,02
2022	-1,45	-0,92	-0,53	-0,06	-0,04	-0,02
2023	-1,49	-0,95	-0,54	-0,05	-0,03	-0,02
2024	-1,51	-0,97	-0,54	-0,05	-0,03	-0,02
2025	-1,57	-1,01	-0,56	-0,05	-0,03	-0,02
2026	-1,60	-1,04	-0,56	-0,05	-0,03	-0,02
2027	-1,66	-1,08	-0,57	-0,05	-0,03	-0,02
2028	-1,70	-1,11	-0,58	-0,05	-0,03	-0,02
2029	-1,75	-1,16	-0,60	-0,05	-0,03	-0,02
2030	-1,80	-1,19	-0,60	-0,04	-0,03	-0,01
2031	-1,84	-1,23	-0,61	-0,04	-0,03	-0,01
2032	-1,86	-1,25	-0,61	-0,04	-0,03	-0,01
2033	-1,92	-1,29	-0,63	-0,04	-0,03	-0,01
2034	-1,97	-1,34	-0,64	-0,04	-0,03	-0,01
2035	-2,02	-1,38	-0,65	-0,04	-0,03	-0,01
2036	-2,08	-1,42	-0,66	-0,04	-0,03	-0,01
2037	-2,12	-1,46	-0,66	-0,04	-0,03	-0,01
2038	-2,14	-1,48	-0,66	-0,04	-0,03	-0,01
2039	-2,19	-1,52	-0,66	-0,04	-0,02	-0,01
2040	-2,22	-1,56	-0,66	-0,03	-0,02	-0,01
2041	-2,28	-1,60	-0,67	-0,03	-0,02	-0,01
2042	-2,30	-1,63	-0,67	-0,03	-0,02	-0,01
2043	-2,36	-1,68	-0,68	-0,03	-0,02	-0,01
2044	-2,44	-1,75	-0,69	-0,03	-0,02	-0,01
2045	-2,48	-1,79	-0,69	-0,03	-0,02	-0,01
2046	-2,55	-1,85	-0,70	-0,03	-0,02	-0,01
2047	-2,63	-1,91	-0,71	-0,03	-0,02	-0,01
2048	-2,67	-1,96	-0,71	-0,03	-0,02	-0,01
2049	-2,76	-2,04	-0,72	-0,03	-0,02	-0,01
2050	-2,84	-2,11	-0,74	-0,03	-0,02	-0,01
2051	-2,94	-2,19	-0,76	-0,03	-0,02	-0,01
2052	-3,04	-2,27	-0,77	-0,03	-0,02	-0,01
2053	-3,15	-2,35	-0,80	-0,03	-0,02	-0,01
2054	-3,27	-2,44	-0,82	-0,03	-0,02	-0,01
2055	-3,39	-2,54	-0,85	-0,03	-0,02	-0,01
2056	-3,49	-2,63	-0,87	-0,03	-0,02	-0,01
2057	-3,61	-2,72	-0,89	-0,03	-0,02	-0,01
2058	-3,72	-2,81	-0,91	-0,03	-0,02	-0,01
2059	-3,89	-2,94	-0,95	-0,03	-0,02	-0,01
2060	-4,04	-3,05	-0,99	-0,03	-0,02	-0,01

z upoważnienia

Ministra Rozwoju i Finansów
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Leszek Skiba

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/